

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας

Θέμα: «Παρατεταμένη αδράνεια της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου Προστασίας Δικαιωμάτων Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές»

Η παρατεταμένη αδράνεια της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές, η οποία συνιστά τον ανώτατο θεσμικό μηχανισμό ελέγχου για την προστασία των δικαιωμάτων των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας στη χώρα, δημιουργεί σοβαρό θεσμικό κενό εγγυήσεων και εποπτείας, σε έναν ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα κοινωνικής πολιτικής.

Η εν λόγω Επιτροπή έχει αρμοδιότητες που αφορούν, μεταξύ άλλων, την εποπτεία των συνθηκών διαβίωσης στις Μονάδες Ψυχικής Υγείας, την προστασία των δικαιωμάτων των νοσηλευομένων, την παρακολούθηση της διαδικασίας ακούσιας νοσηλείας, την πρόσβαση σε αρχεία και νομική συνδρομή.

Παρά τις δημόσιες δεσμεύσεις της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Υγείας, η Επιτροπή παραμένει ανενεργή για χρονικό διάστημα άνω των τριών ετών από την τελευταία συγκρότησή της, τον Σεπτέμβριο του 2022, με αποτέλεσμα την αποδυνάμωση των θεσμικών εγγυήσεων προστασίας των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές.

Σύλλογοι Ληπτών Υπηρεσιών, Οικογενειών, Επαγγελματιών Ψυχικής Υγείας και Πολιτών απηύθυναν Ανοιχτή Επιστολή προς το αρμόδιο Υπουργείο υγείας, το Συνήγορο του πολίτη και κάθε άλλο πιθανό αρμόδιο φορέα, κάνοντας λόγο για θεσμική υποβάθμιση της προστασίας των δικαιωμάτων των ασθενών με ψυχικές διαταραχές και ζητώντας την άμεση επανενεργοποίηση της Επιτροπής, τη σύσταση αντίστοιχων επιτροπών σε κάθε νομό της χώρας, τον ουσιαστικό και ανεξάρτητο έλεγχο των ακούσιων νοσηλείων σε δημόσιες και ιδιωτικές Μονάδες Ψυχικής Υγείας, καθώς και την ισότιμη συμμετοχή ληπτών υπηρεσιών και οικογενειών στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Το ζήτημα αυτό ανέδειξε, επίσης, με σχετική επιστολή της και η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), εκφράζοντας κι εκείνη με τη σειρά της την βαθιά ανησυχία της για τη μη λειτουργία της Επιτροπής.

Επειδή η προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχική αναπηρία αποτελεί συνταγματική και διεθνή υποχρέωση της Πολιτείας, ιδίως στο πλαίσιο της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία,

Επειδή η λειτουργία ανεξάρτητων και αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου συνιστά προϋπόθεση για την ουσιαστική διασφάλιση των δικαιωμάτων των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας,

Επειδή η παρατεταμένη αδράνεια της αρμόδιας Ειδικής Επιτροπής δημιουργεί σοβαρό θεσμικό κενό ελέγχου, ιδίως σε ζητήματα ακούσιων νοσηλειών και συνθηκών διαβίωσης,

Επειδή οι δημόσιες δεσμεύσεις της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Υγείας για άμεση διερεύνηση και αποκατάσταση της λειτουργίας της Επιτροπής δεν έχουν, σύμφωνα με τους καταγγέλλοντες φορείς, υλοποιηθεί,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1. Για ποιους λόγους η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές παραμένει ανενεργή από τον Σεπτέμβριο του 2022 έως σήμερα;**
- 2. Σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες έχει προβεί ή προτίθεται να προβεί το Υπουργείο για την άμεση επανεργοποίηση και πλήρη λειτουργία της Επιτροπής, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο;**
- 3. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για τη σύσταση και λειτουργία αντίστοιχων επιτροπών ελέγχου σε επίπεδο Τομεακών και Περιφερειακών Διοικήσεων, όπως προβλέπεται;**
- 4. Ποιοι μηχανισμοί ελέγχου των ακούσιων νοσηλειών λειτουργούν σήμερα και με ποιον τρόπο; Διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και η διαφάνεια του ελέγχου αυτού;**
- 5. Με ποιον τρόπο διασφαλίζεται η ισότιμη συμμετοχή των ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και των οικογενειών τους στη διαμόρφωση πολιτικών που τους αφορούν;**

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Καλαματιανός Διονύσιος

Ακρίτα Έλενα

Γαβρήλος Γεώργιος

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ειρήνη

Ζαμπάρας Μίλτος

Καραμέρος Γεώργιος

Κεδίκογλου Συμεών

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Νικόλαος

Τσαπανίδου Παρθένα

Ψυχογιός Γεώργιος